

MAGYAR LAPOK

XI. évfolyam, 55 (2919) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, 1942 március 10

Lemondott Bárdossy László miniszterelnök. Kállay Miklós az új kormányelnök és külügyminiszter

A kormány összetételében nem történt változás. Letette az esküt az új miniszterelnök

A Budapesti Értesítő jelentik: Bárdossy László miniszterelnök és külügyminiszter, megrendült egészségi állapotára való tekintettel felajánlotta a Kormányzónak lemondását. A Kormányzó a lemondást elfogadta. Az alkotmányos szokásnak megfelelően ugyanakkor a kormány többi tagja is benyújtotta lemondását. A Kormányzó Ur az új kormány megalakításával Kállay Miklós m. kir. titkos tanácsost bizta meg, aki a kormányalakításra vonatkozó tárgyalásait már befejezte és előterjesztést tett, amelyet a Kormányzó Ur elfogadott. Az új kormány változatlan marad azzal a különbséggel, hogy Bárdossy László miniszterelnök helyébe Kállay Miklós lépett, aki egyidejűleg megbízást kapott a külügyminiszter teendőinek ellátására. A Kállay-kormány délután 4 órakor mondta el az esküt a Főmoltóság Ur előtt.

Miklós ez alkalommal nyilatkozott a sajtónak és nyilatkozataiban különösen kihangsúlyozta, hogy milyen nagy szerepe van az ország egész életében az öntözésügynek, amely az egyedüli teljes tervgazdálkodás alapján felépített alkotás.

Talán némi fényt vetnek az új miniszterelnök gondolkodására, széles látókörére, világos megítélésére azok a szavak, amelyeket az öntözésügygel kapcsolatban ugyan, de általános szempontból mondott:

„Küzdelmes életünkben azok az esztendőök, amelyeket a háboru utáni Német- és Olaszország fejlődésében töltött el, erősen hiányoznak és reánk az a feladat vár, hogy akár a mai háborus állapotban, akár az azt követő időben végessük el azokat a munkákat, amelyeknek teljesítése nélkül elmaradnánk az új Európa dolgozó és alkotó nemzetei sorából.”

Kállay Miklós miniszterelnök pályafutása

Kállay Miklós Nyiregyházán született 1878-ban. Jogi tanulmányai elvégzése után Szabolcs vármegye szolgálatába lépett. 1918-ban mint fősolgabíró nyugalmába vonult. 1921-ben Szabolcs- és Ungvármegyék főispánja. 1929-ben a kereskedelemügyi minisztérium politikai államtitkára. 1930-ban a milánói. 1931-ben a párizsi nemzetközi állításon a magyar kormány képviselője volt. 1931-ben egyes párti programmal képviselő-

lőiek választották. 1932 október 1-től főművelésügyi miniszter volt és mint ilyen, számos szerződést kötött: külföldi államokkal a magyar agrártermékek kivitele tárgyában. 1935 január 9-én vált meg tisztségétől.

1937-ben hívta létre az 1937. évi XX. t. c. az Öntözésügyi Hivatalt. Ennek az új, kihatásában óriási jelentőségű hivatalnak volt a megszervezője, vezetője és legfőbb munkása egészen mostani mi-

niszterelnökké történt kinevezéséig Kállay Miklós. Felbecsülhetetlen az a munka, amelyet Kállay Miklós az Öntözésügyi Hivatal élén végzett. 1941 augusztusában zárult le a hivatal munkájának egyik jelentős szakasza. Ekkor tekintette meg a Kormányzó Ur Kállay Miklós kíséretében annak a hajózható főcsatornának kezdődő földmunkáit, amely Tiszalóknál indul ki a Tiszából és a Berettyó-csatornába torkollik. Kállay

Nehéz időkre készítette elő Rooseveltt az amerikai közvéleményt

Feszültség támadt Anglia és a Szovjetunió között

Tokióból jelentik: (MTI) Az OFI jelentik: A jávai ellenállás befejezése, amely a távolkeleti háború kitörése után 3 hónappal következett be, a csendesóceáni háború tragédiájának negyedik felvonását fejezi be. A japánok két hétnél rövidebb idő alatt elfoglalták azokat a hadállásokat, amelyeket az európaiak három évszázadon át tartottak birtokukban. Tokiói megfigyelők szerint a japán győzelmek láncolatában Holland-India eleste nem csupán következménye az angolszászok előbbi vereségeinek, hanem egyben előjátéka is az angolszászok elkövetkező kudarcának. Sem az ausztráliai védelem, sem az amerikai segítség nem tarthatja fel a japánok további előnyomulását. Akár megelégednek a japánok Port Darwin elfoglalásával, akár pedig megkísérik az egész ausztráliai szárazföld elfoglalását — japán katonai körök véleménye szerint — egyik feladat sem járhat komoly nehézségekkel. A főkérdés most nem is ez, hanem a Rangoon elestével hevenyené vált Indiai kérdés ügye. Tokióban

a háborút világszempontból itélik meg és ebben a megvilágításban az elkövetkezendő japán hadműveletek nemcsak a japánoktól függenek, hanem a ten-

gely általános terveitől is. Holland-India eleste új korszakot nyit meg, melyben most már nemcsak Japán játszik szerepet a világszínpadon.

je — írja a Times — hogy megakadályozzák Lashionak japán kézre jutását. Lashionban ugyanis rendkívül sok hadianyagot halmoztak fel Kina számára. Londonban attól félnek, hogy a japánok megtámadják Lashiont, mert így akarnak csapást mérni az angol tervekre. A Burma és India közötti közlekedés igen nehéz, mert a burmai utat a japánok elvágják.

A felkelő nap lobogója Surabaja épületein

Tokióból jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelentik: A keddi jávai harcra utaló jelentés szerint a csaknem százezer főnyi holland, ausztráliai, brit és amerikai katonákból álló hadsereg minden zavaró tünet és összeütközés nélkül tette le a fegyvert. A japánok közben délnyugatról benyomultak Surabajába és kitűzték a város valamennyi épületére a felkelő napot ábrázoló lobogót.

Az Új Nemzedék írja: Manadlay-i jelentés szerint hivatalosan közlik, hogy az angol csapatok Rangoon minden fontos épületét elpusztították. Az egész város fölött óriási füstfelhő gomolyog. A japánok még vasárnap Rangoon elfoglalása után 40 kilométerre törtek északra egészen Line városáig.

Stockholmból jelentik: (MTI) A Stefani Iroda jelentik: Rangoon eleste után az angolok egyik legsürgősebb teendő-

Ujabb angol találgatások Japán „madagaszkári terveiről”

Zürichből jelentik: (B. T.) Londoni hír szerint Angliában ismét azt állítják, hogy a japánoknak terveik vannak Madagaszkárral. A Die Tat azt írja, hogy Londonban nagy figyelmet kelt az a Kairóból származó jelentés, amely Japán tengerészeti és légiszakértő bizottság Madagaszkárra való érkezéséről szól. Londoni megfigyelők ebben annak jelét látják, hogy ez a fontos sziget előbb-utóbb megszállás alá jut, hogy onnan ellenőrizzék a szövet-

ségek hajóutvonalaikat, amelyek a Földközi-tengerre, az Indiai óceánra és a Perzsaöbölre vezetnek és hogy lehetetlené tegyék, vagy legalább is megnehezítsék a hajózást. Londonban feltételezik, hogy Vichy Madagaszkárra vonatkozóan utasította az ottani hatóságokat, hogy ugyanúgy viselkedjenek, mint az indokinaiak. Az angolok szerint nem lehet figyelmen kívül hagyni azt a tényt, hogy a japánok Madagaszkárt felhasználhatnák esetleges af-

rikai hadművelet számára, sőt azt a lehetőségük is megvolna, hogy a tengelyhatalmakkal együttes afrikai hadműveletet hajtsanak végre. Minthogy ebben a jelen körülmények között a né-

met és az olasz hajóhad nem állhat rendelkezésre. London szerint valószínűleg Párizstól követelik majd a francia csatahajók átengedését.

Amerika kemény harcot viv az infláció ellen

Stockholmból jelentik (MTL) A Német Távirati Iroda jelenti: Roosevelt elnök a New Deal kilencedik évfordulója alkalmából mondott beszédében többek között arra emlékeztetett, hogy a közeljövőben az amerikai népre kemény és nehéz idők várnak. Felszólította a nemzete, működjenek együtt a kormányal, hogy az infláció elleni harcot megnyerjék. Ezt a harcot nem fegyverekkel és bombákkal vívják, mégis éppen olyan jelentőségű, mint az igazi harc. Ha az árak továbbra is emel-

kednek, a legveszedelmesebb infláció következik be, — mondotta az elnök.

Stockholmból jelentik (MTL) A Német Távirati Iroda jelenti: Egy észak-amerikai híroroda szerint Churchill azt tervezi, hogy rendkívüli követet küld Indába. A követnek az lesz a kötelessége, hogy kidolgozza az Indiának adandó nagyobb politikai szabadságra vonatkozó ajánlatot. Londoni vélemény szerint az új tisztség betöltésénél Sinclair mellett Cripps is számításhoz jöhet.

Teljesíthetetlen ígéreteket kíván a Szovjet Angliától

Stockholmból jelentik (MTL) A Stefani iroda jelenti: A Svenska Dagbladet londoni levelezője kedden reggel jelenti, hogy az utóbbi időben Nagybritannia és a Szovjetunió között feszültség támadt. A Szovjet hajlandó továbbra is tevékeny részt venni a háborúban azzal a kikötéssel, hogy háború utánra bizonyos ígéretekert kap, amelyeket a szövetségesek túlzottnak minősítenek és amelyek ellentétesek az atlanti-tengeri megállapodással. Így tehát Angliának nehéz választása van, mert ha kielégíti a szovjet szövetséges igényeit, elárulja a többi nemzet felé tett kötelezettségét. Winant, amerikai nagykövet washingtoni utazása is összefügg ezzel a kérdéssel, melynek ügyében Nagybritannia amerikai szövetségesének véleményét óhajtja figyelembe venni, mielőtt döntene.

Stockholmból jelentik (MTL) A Stefani iroda jelenti: A Dagens Nyheter londoni tudósítója szerint a Daily Mail panaszkodik amiatt, hogy az angol légi haderőnek eddig hatástalanok voltak és a tengelyhatalmak tengeraltjárói elleni harcban kevés, vagy éppenséggel semmiféle sikert nem értek el. Ezenkívül erősen kifogásolja, hogy nincsen együttműködés a brit légi és tengeri erő között. Végül a brit repülőik kiképzését kifogásolja.

Csütörtökön összeül a japán képviselőház

Tokióból jelentik (MTL) A Német Távirati Iroda jelenti: Március 12-ére összehívták a japán képviselőházat, hogy meghallgassa a miniszterelnök beszédét. A miniszterelnökön kívül a hadügyi és tengerészügyi miniszter is beszámol a hadműveletekről. A miniszterelnöknek az országgyűlés legutóbbi ülésén elmondott beszéde után, amelyben a japán kormány Holland-Indiával, Ausztráliával és Új-Zélanddal szemben elfoglalt magatartását körvonalazta, a március 12-iki beszédnek fokozott jelentőséget tulajdonítanak.

Amsterdamból jelentik (MTL) A Német Távirati Iroda jelenti: A londoni rádió jelentése szerint a japánok újabb légitámadást intéztek Moresby ellen.

Ismét több francia várost bombáztak az angolok

Párizsból jelentik: Fecamp, Caen és St. Nazaire francia városok ellen hétfőn újabb támadást intéztek a brit repülőgépek. Caenben szétromboltak a

bombák egy templomot. Le Havre kikötőjét is megtámadták az angol bombázók. Ez volt a leggyilkosabb támadás a háború kezdete óta és számos halálos áldozatot követelt.

Befejeződött a vizsgálat a Papen elleni merénylet ügyében

Istanbulból jelentik: MTL: Az OFI jelenti: A Papen nagykövet elleni merénylet ügyében a rendőrségi vizsgálatot befejezték. A hivatalos jelentés kiadását a legközelebbi időre várják. A

INDOKOLT KÉRÉS

Ugy hallottuk, hogy bizonyos helyeken érzékenykedtek legutóbbi kifogásunk miatt. Történet pedig ez a kifogás, mivel a Szent László-hét ünnepi programjának tervezetbe beiktatták Tisza Kálmán berettyóújfalui szobrának Nagyváradra való hozatalát és ünnepélyes felállítását. A kifogásnak nyílt és világos, félre nem érthető indokolása az volt, hogy Tisza Kálmán nevéhez fűződik

Most még hozzátesszük azt is, hogy szintén Tisza Kálmán nevéhez fűződik mult század végének

Lehet erre azt mondani, hogy akkor ez volt az uralkodói irány, ennek az uralkodói iránynak Tisza Kálmán vezéralakja, szellemi mozgatója volt.

Ezt a pórt nem mi döntöttük el, hanem az egész nemzet. A mai magyar szellemi, politikai, gazdasági élet, az egész keresztény reneszánsz a maga idejében képviselt és jelentett. Erre a ~~szobornak~~ pedig nem a történelmi ~~szobornak~~

Tisza Kálmán a maga idejében nagy ember volt, hatalmas egyéniség, kitűnő pártvezér (bár szűkebb hazájában elbukott egy követválasztáson!), de a történelem nem ezek szerint ítél. A történelem minden egyes esetben megkérdezi: mit jelentett valakinek élete, működése a nemzet számára?

De nem is erről van szó. Ha Berettyóújfaluban már áll Tisza Kálmán szobra, hát álljon. Soha sem jutott eszünkbe ezt kifogásolni. Abban azonban kétségtelen elvi ellentétet látunk, hogy ezt a szobrot most Szent László ünnepi hetének során

Második hétre prolongálva a legnagyobb sikerű magyar film
Simor Erzsé, Szörényi Eva, Páger és Perényi
Szüts Mara házassága
az Apollóban

Belvárosi
TOMI
A megfagyott gyermek

Szerdán:
Közkívánatra még 1 napig:
BISMARCK

CASINOBAN szerdától Jócai híres regénye
SZEGENY GAZDAGOK
Főszerepben: Lukács Margit, Szeletzky Zita, Uray, Szilassy
Kedden utoljára: **UZ BENCE.**

hivatalos jelentés valószínűleg beszámol arról, hogy a merényletet előkészítő terrorista társaság valamennyi tagját elfogták. Eddig még nem közölték a szovjet konzulatuson és a városban elfogott kommunisták nevét. Azt hiszik azonban, hogy ezek közül néhányan külföldi állampolgárok voltak. A letartóztatottakat kedden Ankarába szállítják.

Dietrich von Jagow budapesti német követ megtekintette a Székesegyházat és a püspöki palotát

Nagyvárad. Saját tud. Lapunk már számolt Dietrich von Jagow budapesti német követ nagyváradi látogatásának főbb mozzanatairól. A magas vendég és felesége hétfőn délután Lurtz Eduard konzul és dr. Hlatky Endre városi főispán kíséretében a városban tett körútja során megtekintette a Székesegyházat és a püspöki palotát. Mindkét helyen dr. Hanzely Lajos püspöki titkár kalauzolta a követet és kíséretét.

Dietrich von Jagow követ nagy erdeklődést tanúsított a két gyönyörű épület építészeti szépségei és művészeti értékei iránt és nagy elismeréssel nyilatkozott a látottakról.

A Szigliceti Társaság március 15-iki ünnepségének műsora

A Polgármester felhívása értelmében a város közönsége a folyó évben nem fogja a március 15-ikét nagyobb nyilvánosságú ünnepséggel megünnepelni, hanem az egyházak, iskolák, testületek a maguk kebelében rendezett ünnepélyek keretében fognak áldozni a magyar szabadság legragyogóbb napja emlékének. A Szigliceti Társaság március 15-én a városháza közgyűlési termében fogja megrendezni fél 12 órai kezdettel ünnepélyét, amelyre Nagyvárad közönségét ezúton hívja meg. Az ünnepség műsora: 1. Himnusz. Éneklí a közönség. 2. Talpra magyar. Szavalja a Szent László gimnázium egy növendéke. 3. Ünnepi beszéd. Mondja Hasznos Imre, a Zrínyi Ilona felsőkereskedelmi leányiskola igazgatója. 4. Költemény. Szavalja a Zrínyi Ilona felsőkereskedelmi leányiskola növendéke. 5. Szózat. Éneklí a közönség.

Keresztény magyar

keresztény

magyarnál vásárol

Uj fejezethez érkezett a keletázsiai háború Holland-India megszállásával és a burmai előnyomulással

**Feltétel nélkül adta meg magát a holland-indiai hadsereg.
Meggyorsul a japán támadás India határai felé**

Saigoból jelentik: (MTI) A Német Távíratok Iroda jelenti: Mint a saigoni rádió jelenti, a hollandindiai kormány hétfőn nyilatkozatot tett közzé. A nyilatkozat szerint Bandung repülőterén japán küldöttség jelent meg és a fegyverszünet ügyében tárgyalást folytatott a főkormányzóval, valamint a hadsereg néhány tisztjével. A japánok teljes megadást követelnek a holland-indiai hadseregtől. A holland-indiai kormány megígérte, hogy hétfőn rádión keresztül parancsot ad a fegyverletételre.

Tokióból jelentik: (MTI) A Német Távíratok Iroda jelenti: Mint a Domei-

iroda megbízható forrásból értesül, az egész jávai holland haderő hétfőn délelőtt tíz órakor elfogadta a feltétlen megadásra vonatkozó japán felszólítást és megszüntette az ellenállást. A sziget feletti uralmat átadták a japán csapatoknak. Az ellenséges haderő 93.000 főnyi holland-indiai és 5000 angol, ausztráliai, amerikai csapatrészből állt. A megadás 9 napon belül következett be a japánpartraszállás után.

Tokióból jelentik: (MTI) A Német Távíratok Iroda jelenti: Mint a Domei-iroda megbízható helyről értesül, az egész holland-indiai hadsereg beszűntette az ellenállást.

tásával kapcsolatban hangoztatják, hogy India, Középkelet és Egyiptom egyre jobban elszigetelődik, mert a hajók amelyek ezekbe az országré-

szekbe, illetve földrészekbe igyekeznek, kénytelenek Dél-Ausztráliát és a Jó-Reménység fokát megkerülni, ami jelentősen meghosszabbítja az útjukat. (MTI.)

Rómából jelentik: (MTI) A Tribuna megállapítja, hogy a távolkeleti háború Holland-India megszállásával és a burmai előnyomulással új fejezethez érkezett.

Rómából jelentik: (Stefani.) Melbourne-i jelentés szerint az ausztráliai katonai hatóságok felhatalmazást kaptak, hogy utakat, vasutvonalakat, vízvezetéseket, repülőtereket és hajójavító műhelyeket pusztítsanak el, ahol csak szükségesnek tartják. (MTI.)

Alig 100 nap alatt birodalmat hódítottak meg a japánok

Amszterdamból jelentik: (NTI.) Az angol rádiótársaság hírfejtetője a távolkeleti helyzetről szóló magyarázatában a többi között azt mondta, hogy amit a japánok néhány hét alatt véghezvittek, ép oly csodálatos, mint zavarbaejtő. Alig száz nap alatt a japánok valósággal birodalmat hódítottak meg. Ezek a tények nem örvendeteseek. El kell ismerni, hogy az egyesült nemzetek súlyos kudarcot vallottak és védelmi rendszerükben éket vert az ellenség. (MTI.)

Buenos-Airesből jelentik: (MTI) A Stefani Iroda jelenti: A La Nazione című lap jelentése szerint az Egyesült Államok közvéleménye rendkívül elégedetlen a csendesóceáni háború fejleményeivel. A lapok ezt a háborút Japán katonai kirándulásának nevezik.

A katonai és a polgári hatóságok között ellentétek merültek fel. Másfelől az északamerikai közvélemény és az angol közvélemény az osztatlan háború mellett sem egységes. Az északamerikai közvélemény nem tulságosan fájlalja Szingapur és Batavia elvesztését, viszont az angol közvélemény nem osztja az amerikaiak Pearl Harbour és a Fülöp-szigetek miatt érzett fájdalmát.

Genfből jelentik: (MTI) A Német Távíratok Iroda jelenti: Washingtoni jelentés szerint washingtoni hivatalos körökben igen nagy megdöbbenést keltett a japán haditengerészeti légi-erő Pearl Harbour ellen intézett második támadása. A támadás hírért mindaddig nem merték közölni a nyilvánossággal.

Részletek a holland-indiai fegyverletételről

Tokióból jelentik: (NTI.) A jávai holland-indiai haderő feltétel nélküli megadásáról a következő részletek váltak ismertté: Már március 7-én a bandoengi arevonalszakasz japán főparancsnokánál megjelent fehér zászlóval Pressmann holland-indiai vezérőrnagy és fegyverszünetet kért. A japán főparancsnok a Bandoeng vidékén küzdő ellenséges erők feltétel nélküli meghódolását követelte. A követelést végül elfogadták. A rákövetkező nap délutánján 3 órakor Starckenberg holland-indiai főkormányzó megérkezett a Bandoentől északra fekvő karibijati repülőterre és közölte a japánokkal, hogy a jávai haderő kénytelen megadni magát. A megadás kiterjedt azokra az ellenséges egységekre is, melyeket Soerabaja vidékén szintén bekerítettek. A megadás feltételeinek megbeszélése után a holland-indiai főkormányzó a rádióban felhívta csapatait az ellenségeskedések beszüntetésére. (MTI.)

Tokióból jelentik: (MTI) A Stefani Iroda jelenti: A Domei-iroda megállapítja, hogy Jáva főkormányzója a tüzelés beszüntetésére a koribijati rádióállomás mikrofonján adta ki a parancsot. A parancsnak haladéktalanul eleget tettek. A japán csapatok parancsnoksa vasárnap délután találkozott a holland főkormányzóval, aki előbb csak Bandoeng meghódolását ajánlotta fel, később azonban beleegyezett abba, hogy egész Jáva feltétel nélkül megadását aláírja.

Ausztráliában is megkezdik a „fölszertelt föld politikájának” alkalmazását

Tokióból jelentik: (NTI.) A Domei-iroda batáviai jelentése szerint több

Nagyvárad

thi, város új utcaelnevezéseivel megjelent térkép ára: fekete nyomással 1.60 P színes nyomással 2. -

mint 20.000 batáviai benszülött a parlament épületében nagygyűlést rendezett, amelynek jelszava Holland-India indonézainak a holland uralom alóli felszabadítása volt. (MTI.)

Rómából jelentik: (Stefani.) Olasz félhivatalos körökben Jáva meghódí-

„Ütött India felszabadulásának órája”

Tokióból jelentik: (Stefani.) Illetékes katonai helyen kiemelik, hogy Burma főbb légitámaszpontjai japán kézben vannak, ami lehetővé teszi, hogy meggyorsítsák a támadást India határai irányában. (MTI.)

Tokióból jelentik: (MTI) A Német Távíratok Iroda jelenti: A Tokió Asahi Simbun burmai harctérről érkezett jelentése szerint a Rangoontól északra fekvő Mingaladon légitámaszpontot a japán csapatok közvetlenül Rangoon megszállása után elfoglalták.

Tokióból jelentik: (MTI) A Német Távíratok Iroda jelenti: Emilio Picardo tábornok, a fülöpszigeti függetlenségi mozgalom elindítója felhívást intézett a szigetek lakosságához, amelyben felhívja őket, hogy működjenek együtt a japánokkal a sziget ujjaépítésében.

Bangkokból jelentik: (MTI) A Német Távíratok Iroda jelenti: A tokiói,

sanghaji, bangkoki és hongkongi rádiók hindu hazafiak állásfoglalását közölték Bose kiáltványával kapcsolatban. Valamennyien hangsúlyozták, hogy ütött India felszabadulásának órája.

Berlinből jelentik: (MTI) A Német Távíratok Iroda jelenti: Az Európában élő hinduk március 7-én Berlinben értekezletre ültek össze, amelyen Nambian, az ismert hindu újságíró javaslatára határozati javaslatban üdvözlötték Bone üzenetét és megígérték, hogy mint vezérüket fogják követni.

Zürichből jelentik: (Bud. Tud.) Churchill az alsóházban a legközelebbi alkalommal közölni fogja, hogy az angol kormány határozott az indiai kérdésben. Ezzel kapcsolatban londoni politikai körökben híre jár, hogy a dominiumi alkotmányt a háború utánra határozott és kötelező formában fogják megígérni. (MTI.)

Stockholmból jelentik: (Stefani.) A Nya Daglight Allehanda newyorki tudósítója jelenti, hogy Rooseveltnek a legrövidebb időn belül Angliába utazik, ahol az angol-amerikai viszony megjavításán szándékosk dolgozni. Az Allehanda londoni levelezője szerint Jáva elvesztése mély megdöbbenést keltett Angliában. Mindenhol élesen bírálják a kormányt. A kormány legutóbbi megszorító intézkedései még fokozzák az angol közönség idegességét. (MTI.)

Buenos Airesből jelentik: (Stefani.) Newyorki távirat szerint a Newyork Times feltűnésteltető cikket közölt, amelyet a lapnak az Egyesült Államokba most visszatért londoni tudósítójának tulajdonítanak. A lap tudósító megállapítja, hogy gyökeres változás nyilvánul meg a londoniak közhangulatában a régi bombázások szünete következtében. A lakosság — jelenti ki a cikkíró — ingerlékeny és elégedetlenné vált. Mindenféle újabb nélkülözés — még ha egészen jelentéktelen dolgokra is vonatkozik — heves tiltakozásokat von maga után. Amikor még folytak a nagy légitámadások, amelyeknek 50.000 ember esett áldozatul — mondja a tudósító — a lakosoknak egyéb gondja is volt, mint szemrehányásokat tenni. Brit vezetőkörökben ezért az óhajtják, hogy most már mindennél nagyobb arányokban kezdjék meg az angolok újra a légiháborút. (MTI.)

Uj-Zéland offenzívába akar átmenni

Washingtonból jelentik: (B. T.) Praser új-zélandi miniszterelnök kijelentette, hogy terveket dolgoztak ki, amelyek szerint Nagybritanniával és az Egyesült Államokkal együtt offenzívába mennek át. A miniszterelnök szerint Uj-Zéland el van szánva, hogy Nagybritannia és az Egyesült Államok támogatásával minden körülmények között megvédi területét.

Buenos-Airesből jelentik: (MTI) A Stefani jelenti: Washingtoni politikai körökben azt állítják, hogy Winant nagykövet nem tér vissza Londonba, hanem más valakit küldenek helyére. Amszterdamból jelentik: (MTI) A

Német Távíratok Iroda jelenti: Mint a brit hírszolgálat Washingtonból soronkívül közölte, Stark tengernagyot, az európai vizek amerikai tengeri haderejének főparancsnokává nevezték ki. Stark tengernagy rövidesen Londonba utazik.

Javításra szorul az angol-amerikai viszony

Washingtonból jelentik: (B. T.) Roosevelt elnök megbizta a közlekedést ellenőrző bizottságot, hogy az egész táviráforgalom ellenőrzését vegye át.

Olvassa és terjessze a Magyar Lapokat

Roxin Ferenc tárgyi alap nélkül kapott ajánlást nemzethüségí bizonyítványához

Ujabb főtárgyalást tűzött ki a bíróság az érdekes per tárgyalására

Nagyvárad. Saját tud. Negyedizben tárgyalta a nagyváradi törvényszék hétfőn délelőtt Jávör Béla sajtóvétségének ügyét. A Magyar Lapok belső munkatársa a múlt évben két cikket írt, amelyekben magyar embereknek kelt védelmére Roxin Ferenc volt vendéglőssel szemben. A cikkében az újságíró arra mutatott rá, hogy Roxin Ferenc a román megszállás idejében mint a román térhódítás egyik tényezője, antirevizionista kiadványokban szerepelt, antirevizionista családjá összeköttetések felhasználásával rövid idő alatt nagy vagyont szerzett, magyar embereket zaklatt és hircelt meg a most a magyar nramal idején a magyar hatóságok felhasználásával igyekszik magyar embereket erkölcsileg és anyagiilag károsítani.

Mindkét cikk kifogásolta azt, hogy Roxin Ferenc a román megszállás alatt viselt dolgai ellenére a felszabadulás után nemzethüségí bizonyítványt kaphatott.

Roxin Ferenc sértőnek találta a cikkek állításait és feljelentette Jávör B. lát. Az ügyészség nem tette magáévá a vádat, amit a sértett, mint főmagánvádló tartott fenn. A korábbi tárgyalásokon a bíróság elrendelte a valóság bizonyítását és a két cikk ügyét egyesítette, úgyhogy hétfőn mindkét ügy egyszerre került tárgyalásra a törvényszék Várady-tanácsa előtt.

Miért volt szükség a két cikk megírására

Az elnök kérdéseire a vádlott kijelentette, hogy nem érzi bünyösnek magát. Cikkeit közérdekből írta. Roxin Ferencetől ugyanis a katonai parancsnokság a román uralom alatt tanúsított magatartása miatt megvonta minden állami jogosítványát, köztük kocsmaegredélyét is a Rákóczi-úti Popper-házban volt vendéglőjét átadta Felvinczi Ferenc vendéglősnek, akinek azelőtt kint a hegyen volt egy kis kocsmája. Roxin Ferenc a Magyar Párttól szerzett nemzethüségí bizonyítvány birtokában lépéseket tett kocsmajának visszaszerzésére s ez indította őt, a magyar érdekek védelmét kötelességének érző újságíró arra, hogy Roxin viselt dolgaira és a nemzethüségí bizonyítvány kiállításának tényére a saját útján felhívja a figyelmet.

Midőn az elnök a nemzethüségí bizonyítvány körülményeire vonatkozólag tett fel kérdéseket, a vádlott így felelt: — Nem óhajtok politikai elemeket keverni védekezésembe, mert nem akarom, hogy az a neveltséges helyzet álljon elő, hogy Roxin Ferenc román kocsmáros vegye védelmébe a Magyar Pártot a Magyar Lapokkal szemben, amely nagy szolgálatokat tett ennek a pártnak a megszállás idejében, mikor ez a párt hívatása magaslátán állt.

Hogyan kapta Roxin Ferenc a nemzethüségí bizonyítványt?

A tanúhallgatások során a törvényszék elsőnek Kortsmáros László nyugalmazott igazgató-tanítót és országgyűlési képviselőt, az Erdélyi Párt helyi tagozatának elnökét hallgatta ki, aki a vád tárgyát képező cikkek állításait tagadó Roxin Ferenc mellett nyilatkozott. Jóravaló, becsületes embernek mondotta őt, aki ellen a román megszállás alatt magyar vonatkozásban semmi kifogás nem merülhetett fel.

A kérdést ekkor dr. Patzkó Elemér

ügyvéd vette át, aki dr. Dobay Kálmán ügyvéddel együtt látta el a védelmet.

— Mondja meg a tanu ur. baráti viszonyban volt ön Roxin Ferencel?

— Nem. — felelte Kortsmáros László.

— Voltak-e vele üzleti összeköttetései? — tette fel a következő kérdést Patzkó Elemér.

— Szóvalzet vásároltam nála néha s egyszer mint ingatlanforgalmi ügyök tárgyaltam vele a Popper-féle ház ügyében, amelyet Roxin meg akart vásárolni, de ez a vétel hamar tárgyalanná vált. Más üzleti összeköttetésem nem volt vele.

— Kérdésem a tanu urat. — folytatta dr. Patzkó Elemér, — társadalmi kapcsolatokat tartott fenn Roxin Ferencel?

— Nem. — hangzott a határozott válasz.

— És még egy kérdés: Irt ön alá egy nyilatkozatot, amelynek alapján aztán Roxin Ferenc nemzethüségí bizonyítványt kapott a Magyar Párttól?

Kortsmáros László most már határozatlanabban válaszolt:

— Emlékszem, aláírtam valamit.

Dr. Patzkó Elemér most felemelte hangját:

— Ha tehát ön sem baráti kapcsolat

ban nem állt a sértettel, sem üzleti magatartását nem ismerte, sem társadalmi összeköttetést nem tartott fenn vele, következésképpen nem ismerhette őt akkor hogy ajánlhatta ön mégis a Magyar Pártnak, hogy Roxin Ferenc részére nemzethüségí bizonyítványt állítson ki?

A tanu erre zavartan nézett az elnökre:

— Kérem, kell nekem erre a kérdésre felelnem?

— Igen. — hangzott a válasz.

Kortsmáros László erre ismertette a nemzethüségí bizonyítványok kiállításának az eljárásí módját. Majd dr. Csáky törvényezéki tanácsag tette fel a kérdést:

— Ahhoz, hogy valakinek nemzethüségí bizonyítvány megszerzéséhez ajánlást adjon, pozitív adatok szükségesek az illetőnek magyar vonatkozásban tanúsított magatartása tárgyában. Voltak önnek pozitív adatai? Szerzett ön ilyen értelemben meggyőződést Roxin Ferenc magatartását illetőleg?

A tanu rövid gondolkodás után így felelt:

— Nem.

— Kérem ezt jegyzőkönyvbe venni, — mondotta Patzkó Elemér.

Ezzel végetért Kortsmáros László kihallgatása.

Mit mondanak a vádlott tanu?

Ezután a vádlott tanuít hallgatták ki. Székely Gyula kereskedő előadta, hogy Roxin Ferencet gyerekkora óta ismeri. Ő maga nem tapasztalt Roxin részéről magyarelles magatartást, de hallotta, hogy Kerékgyártó Lajost, akinek a román megszállás utolsó éveiben konkurens vendéglője volt a Sztaroveszky-utca, összeköttetések felhasználásával kitérta onnan s kevéssel utóbb ő nyitott vendéglőt ugyanott.

Tudomása van arról is, hogy állítólag Roxin jelentette fel Kerékgyártó Lajost a sziguranacán román nemzetgyalázásért, ami miatt Kerékgyártót le is tartóztatták.

Előadta továbbá, hogy Roxin előkelő rokonai révén egy sereg állami jogosítványt szerzett magának és nővéreinek, de nővérei üzleteit is ő, mint tulajdonképpen tulajdonos s a család feje, vezette.

Vendéglője volt a Rákóczi-utca, egy másik vendéglője a Sztaroveszky-utca, bogégya s dohány-és bélyegárudája a pénzügyigazgatóság, dohány-és bélyegárudája a törvényszéken, azonkívül pezsgőgyára a Kálvária-uton, amely elég nagy üzem volt ahhoz, hogy Erdélyszerte ládászatra küldje az árut.

Nyugodtan lehet tehát állítani, hogy Roxin Ferenc rokoní kapcsolatai révén vagyona tett szert. Hiszen ő maga és családjának tagjai gyakran mondták, hogy „Gyuri bácsi” — dr. Roxin György — mindent megcsinál nekik. Végül előadta, hogy a katonai parancsnokságon, ahol ő gyakran járt, magyar szempontból megbízhatatlannak mondták Roxint s ezért vették el kocsmáját.

Felvinczi Ferenc elmondta, hogyan vette el a katonai parancsnokság Roxin Ferenc vendéglőjét s hogyan adta azt neki át. Erre az intézkedésre főként egy antirevizionista kiadvány adott okot, amelyben Roxin Ferenc neve is szere-

pel. Ő maga nem látta ezt a könyvet, de ügyvédje mondta neki, hogy abban az antirevizionista Roxin-család tagjai között Roxin Ferenc neve is olvasható. Ezt a könyvet egyébként Rajnay tábornok magával vitte azzal, hogy szükség van rá.

Az elnök itt azt a megállapítást tette, hogy a Roxin-ügyre vonatkozó iratok a városbázán nem voltak megtalálhatók. A sértett azonban felmutatott egy Nagyváradon megjelent antirevizionista kiadványt, amelyben csak Roxin Teodor neve szerepel.

Dr. Patzkó Elemér: Tagadjuk, hogy a felmutatott kiadvány azonos volna azzal, amelyre a vádlott cikke hivatkozik.

Kerékgyártó Lajos vallomásaiban előadta mindazt, amit a szerkesztőséghez intézett panaszos levele alapján Jávör Béla annakidején közölt cikkében. Elmondta, hogyan tört Roxin Ferenc az ő kenyere ellen és hogyan jelentette fel a sziguranacán. A feljelentés következtében letartóztatták és megkínosták őt s csak akkor engedték szabadon, mikor 3000 leiel és 2000 lei értékű itallal megvesztegette a sziguranca komiszárt.

— Miből következett arra, — kérdezte az elnök, — hogy Roxin jelentette fel?

— Hallottam, amint a sziguranacán két rendőr közölte a komiszárral, hogy valami vasutasok és Roxin Ferenc bemondásai alapján készítették el őket a feljelentést.

Mit vallanak a felperes tanu?

A bíróság ezután a sértett több tanuját hallgatta ki. Az egyik tanu, aki a megvesztegetési ügyet közvetítette, előadta, hogy Kerékgyártó az ő emlékezése szerint akkor csak a vasutasokat gyanúsította a feljelentéssel. Blum Géza izraelita vallású pincér, aki a közvetítő szerepét játszotta a nemzetgyalázás miatt letartóztatott magyarok és a sziguranca között, elmondta, hogy nem

tudja, ki tette a feljelentést Kerékgyártó ellen, mert ez őt akkor nem érdekelte. De úgy emlékszik, hogy Kerékgyártó valami vasutasokat emlegetett.

Deák Ferenc és Herceg Margit vallo, másaiból megállapítást nyert, hogy Kerékgyártó Sztaroveszky-utcai kocsmájával kapcsolatban a tisztí orvos csakugyan emelt kifogásokat, úgy hogy Kerékgyártónak fel kellett mondania a helyiséget, ahonnan egy éjjel, hirtelen rá tözködött ki. Roxinék két hónapra rá foglalták el ugyan ezt a helyiséget ugyancsak kocsmá céljára.

A továbbiakban még kiderült, hogy a felszabadulás után Kerékgyártó jelentést tett a Magyar Pártnál Roxin ellen magyarüldözö magatartása miatt s a Magyar Párt több kihallgatást is eszközölt annakidején ebben az ügyben.

A tárgyalás folyamán a vád és a védelem több ízben is heves vitákban csapott össze. Közel négy órai tárgyalás után a bíróság több tanu meg nem jelenése miatt elnapolta a tárgyalást és új határnapot tűzött ki, amikor a védelem néhány újabb tanuját is kihallgatják.

Nedics vezérezredes felhívása a szerb néphez

Belgrádból jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: Nedics vezérezredes a szerb néphez intézett beszédében a szerb lakosságot nyugalomra és rendre hívta fel. Sötét hatalmak — úgymond — polgárháborúba akarják keverni a országot. Elengedhetetlen követelmény Szerbia jövője szempontjából, hogy a béke és rend vegye át az uralmat.

Titeanu volt román propagandaüggyi minisztert internálták

A Transcontinent Press bukaresti jelentése szerint a minisztertanács határozata alapján 95 személyt internáltak államellenes magatartás miatt. Az internáltak között van Titeanu volt propagandaüggyi miniszter is.

Megmérgezte magát egy ápolónő

Saját tud. Öngyilkosságot követett el ma a kora délelőtti órákban Róza Imréné nagyváradi ápolónő Mezey Mihály-utca 7. szám alatti lakásán. Orvos-ággal megmérgezte magát. A mentők súlyos állapotban szállították a Bihagyemegei Közkórházba. A rendőrség a nyomozást bevezette.

Április 10-ig kell benyújtani a Katonai Mária Terézia Rendbe való felvételi kéréseket

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A Katonai Mária Terézia Rend káptalanja közli, hogy a rend káptalanja azokat a rendbevaló felvételt célzó kérelmeket, amelyeket a Szovjetunió elleni háboruban 1941. év folyamán végrehajtott fegyvertények alapján juttatnak el a renzhez, ez év május havában bírálják el. A kéréseket akként kell benyújtani, hogy azok április 10-ig a Katonai Mária Terézia Rend irodájába (Budapest, Királyi várpalota) érkezzenek.

Nagy erővel indított szovjet támadást vertek vissza a németek Charkovtól délre és keletre

Málta ellen hatalmas támadást intézett a német-olasz légi-erő

Berlinből jelentik: (MTI) A Führer főhadiszállásáról közlik a NTI-vel. A véderő főparancsnoksága jelenti: A keleti arcvonal déli szakaszán további súlyos elhárító harcok folytak.

Az ellenséges utánpótlási vonalak ellen intézett támadások során 36 szállító vonatot ért találat.

Március 6. és 8. közt a szovjet 62 páncélost veszített. Észak-Afrikában légitámadásokat intéztünk Tobruk kikötője ellen. Megsemmisítettünk négy földön veszteglő brit gépet. Éjjel-nappal folytatottuk Málta repülőtereinek bombázását. Német vadászok Anglia déli partvidékén megsemmisítettek 6 záróléggömböt és felgyújtottak egy kis kereskedelmi hajót. A brit légi-erő vasárnap támadást intézett a megszállt nyugati partvidék ellen, így Párizs ellen is. A vadászok és a légvédelem lelőtt 8 támadó gépet. **Nyugat-Németország felett négy támadó gépet lelőttünk.**

Berlinből jelentik: (MTI) Mint a Német Távirati Iroda katonai helyről értesül, német harci- és zuhanóbombázógépek az Ilmen-tótól délkeletre különösen súlyos veszteséget okoztak az ellenséges csapatoknak.

Egész éjszaka tarottak a légiriadók Máltában

Berlinből jelentik: (MTI) Mint a NTI katonai helyről értesül, egy német harci- és zuhanóbombázógépek az Ilmen-tótól délkeletre különösen súlyos veszteséget okoztak az ellenséges csapatoknak.

Hadműveleti övezet (MTI) A Stefani-iroda különtudósítója jelenti, hogy az olasz és német repülőalakulatok hatalmas támadást intéztek Málta repülőtereire és La Valetta kikötője ellen. A szigetet egész éjjel tartották a légiriadók.

Rómából jelentik: (Stefani) Az olasz főhadiszállás 646. közleménye: A cirenaikai arcvonalon csapataink visszaverték az ellenséges felderítő egységeket. A tengely repülői bombázták Tobruk kikötőjének berendezéseit és nagy pusztítást végeztek. Sikeres találatokat értek el a kikötőben horgonyzó hajókon is. Hat gépünk nem tért vissza. Málta szigetének légi-kikötőjében is kiváló eredményt értünk el. Az Égei-szigetek ellen intézett ellenséges támadás során egy ellenséges gép a tengerbe zuhant. (MTI)

New Castlet és Hullt bombázták a németek

Rómából jelentik: (MTI) A Stefani Iroda jelenti: Az olasz főhadiszállás a következő február havi veszteség-lejstromot közölte: Északafrikában 268 halott, 398 sebesült, 2112 eltűnt. Oroszországban 40 halott, 723 sebesült, 7 eltűnt. Megszállott területek, Balkán 224 elesett vagy sérülésébe belehalt, 367 sebesült. Haditengerészet 79 halott,

81 sebesült, 124 eltűnt. Légifegyverben 54 halott, 54 sebesült, 23 eltűnt.

Berlinből jelentik: (NTI) A hétfői német hadijelentés közölte, hogy a német légi-erő Anglia keleti partvidéke ellen támadást intézett. Mint a

Milyen célt szolgált az angolok Párizs elleni támadása?

Berlinből jelentik: (NTI) A heti katonai beszámolóban a véderő főparancsnoksághoz beosztott Kräuze alezredes ezeket írja: Az elmúlt hét háborus eseménye közül két esemény emelkedik ki, majdnem jelképes jelentőséggel.

Batavia bevétel a japánok által és Párizs bombázása az angolok részéről.

A japánok a szövetséges hajóhadat úgyszólván teljesen megsemmisítették a bataviai és surabajai tengeri ütközetekben.

6 cirkáló, 6 torpedóromboló, 7 tengeralattjáró, egy ágyúszázad és egy alkutatóhajó elsüllyesztését jelentették a két ütközet eredményeként.

A japánok a háboru kitörése óta nem kevesebb mint 114 ellenséges csatahajót küldtek a tenger fenekére, 53-at megrongáltak és 4-et zsákmányoltak. 105 kereskedelmi hajót, 600.000 tonnával megsemmisítettek és 91-et 300

véderő főparancsnoksága közli, ezek a kikötők New Castle és Hull voltak. New Castle az angol hadihajóépítés második legnagyobb központja. Hull kikötőjében az olaj sajtólók voltak központjai a német támadásnak.

Milyen célt szolgált az angolok Párizs elleni támadása?

ezer tonnával súlyosan megrongáltak. Érthető, ha a londoni hatalmon levők olyan eredménnyel akarták ellensúlyozni ezeket a híreket, amelyeket más hadszíntereken értek el. Ezzel a szándékkal magyarázható és érthető meg az a légitámadás, amelyet az angol repülők Párizs ellen intéztek.

Ugyanazok az emberek, akik 1940. júniusának elején, amikor a német légi-erő Párizs környékén a hadicélok bombázták, a sajtó révén világgá kürtölték, hogy a német barbárok bombázták Párizst, a fény városát, ugyanazok az emberek most parancsot adtak, hogy Párizst gyűjtő- és robbanóbombákkal áraszták el.

A keleti elhárítás sikere arra kényszerítette Crippset, hogy végre bizonyítékát szolgálja annak, hogy Anglia is kezdeményez valamit. Párizs bombázása veszélytelennek látszott erre a célra. (MTI)

.....

Az angol-szovjet viszony nem kielégítő

Berlinből jelentik: (MTI) A Stefani Iroda jelenti: A Basler Nachrichten londoni tudósítója hangsúlyozta, hogy londoni benyomás szerint az angol-szovjet viszony nem olyan kielégítő, mint kívánatos volna. Ennek oka három tényen alapszik és pedig: a hadvezetés, Európa háború utáni megszerzése és a háborus propaganda tekintetében fennálló surlódásokon. E tekintetben félreértések vannak a szövetségesek között. Nem került el a közvélemény figyelmét, hogy Sztalin a szovjet hadsereghez intézett kiáltványában bizonyos fokú elégedetlenségét

fejezte ki az angolszász szövetségesek segélynyújtásával kapcsolatban. Attól tartanak, hogy a Szovjet nem tartja kielégítőnek a demokraták segítségét, mert a háború egész súlya a Szovjetre nehezedik. Tisztában vannak azzal, hogy végzetessé válna, ha a szovjet vezetők lelkében ezek az érzelmek határozott alakot öltöznének. Feltétlenül szükségesnek tartják, hogy az angol kormány tetteivel bizonyítsa, hogy méltányolja a szovjet erőfeszítéseinek jelentőségét és teljes támogatásban részesíti a Szovjetet.

.....

Times írja: Reménytelen, öngyilkos zászlóaljak!

A *Times* egyik legutóbbi számában reménytelenül előkészített öngyilkos zászlóaljaknak nevezi az angol szigetvédelmi csapatokat. A hazai védelem vezetői csupa olyan urak, akiket részben társadalmi, részben pedig pártpolitikai szempontok alapján válogattak ki és állítottak magas méltóságukba. A csapatok lelkesedés nélkül vezetik üres gyakorlatait, vezetőse-

gük nem sokat törődik velük. A bajtársias érzés teljesen hiányzik a csapatok tagjaiból s előfordul, hogy az egy faluban állomásozó csapatokéltelkék tisztikara sem ismeri egymást. A felszerelés egypár díszelgési célra beállított hadosztály kivételével hiányos és a *Times* szerint a csapatok megsemmisítésénél a legjobban feltűnő a vezetőség mértéktelen „bornírtsága!”

400.000 pengőt nyert az 52.076. számú sorsjegy tulajdonosa

Az Osztályosorsjáték mai húzásán az 52.076 számú sorsjegy négyezer pengőt nyert. Mint az utolsó ötszáz pengőnél felelő nyeremény nyertője, e számnak birtokosa kapja meg a 400.000 pengős jutalmat.

.....

Papen jelentéstételre Berlinbe utazik

Berlinből jelentik: (MTI) Illetékes német helyen közlik: Von Papen ankarai német nagykövetet a hét folyamán jelentéstételre Berlinbe várják.

.....

Megjelennek Nagyváradon is az árplakátok

Megirtuk már, hogy miniszteri rendelet alapján ezután az üzletekben ki kell függeszteni a legfontosabb iparcikkek árait. A kékszíni plakátok most kerülnek kifüggesztésre. Az ár-szabályozó plakátról közöljük az árakat:

A zománcedények maximált ára a következő:

Valamennyi árszabályozás barna színű kereskedelmi edényre vonatkozik: fazék 1 liter: 1.60 P, 3 liter: 2.70, 5 liter: 3.80, serpenyő 1 liter: 1.50, 3 liter: 2.70, 5 liter: 3.80. Tejserpenyő, kúpalakú 1 liter: 1.70, 1 1/2 liter: 2.20. Merőkanál: 7 cm: —.70, 8 cm: —.90, 9 cm: 1.—. Medence: 34 cm: 7.30, 40 cm: 8.30, 42 cm: 9.40. Vízveder, szegedi forma, 28 cm: 6.20, paraszttál, különleges mély: 16 cm: 1.40, 24 cm: 2.80, 28 cm: 3.90, 32 cm: 4.70. Mosdótál, kerek 36 cm: 3.60, 42 cm: 5.—. Tejeskanna: hengeralakú, fogantyúval 1 liter: 3.10, 2 liter: 4.20. Zsírödön egész fedővel 10 liter: 9.60, 15 liter: 13.20, 20 liter: 17.20. Munkásfazék, 1 liter: 2.30, 1 1/2 liter: 2.80 pengő.

A cipő, csizma és a lábbeli javítás munkálatok maximális ára a következő:

Típus készpöknél: férfi zsirosbőr munkásbakancs 1 pár: 34.90 P, fiú zsirosbőr munkásbakancs 1 pár 27.60, férfi box magasszárú cipő 38.—, férfi box félcipő: 35.70, fiú fűzős magasszárú fekete box 31—34 számig 27.60, 35—38 számig 32.80, női magasszárú fekete lósvérő: 35—42 számig 30.—. Ugyanez félcipőben 35—42 számig 28.60, leány fűzős fekete lósvérő 31—34 számig: 25.20, 35—38 számig 30. Gyermek fűzős fekete lósvérő: 23—26 számig: 17.60, 27—30 számig 19.40 pengő.

Gazdacsizma és javításai: férfi zsiros csizma, béleletlen szárral 39—49 számig 53.00 P. Női zsiros csizma béleletlen szárral 35—42 számig 44.90. Fiú és leány csizma béleletlen szárral 36.50, 39 számig 43. Gyermek zsiros csizma béleletlen szárral 31—35 számig 32.20. Férfi zsiros csizma fejelés szeges 22 P. Ugyanez rogyóval 28.80, cigányfejeléssel 17.50. Női csizma fejelés szeges 22 P. Ugyanez rogyóval 26.80, cigányfejeléssel 15.50. Csizma talpalás és sarkalás (szeges) 8.90. Egy pár 14 kilogramm körüli súlyú lószerszám, farhám nélkül 350 pengő. Egy pár 16 kilogramm körüli súlyú lószerszám farhámval 410 P.

Az árjegyzéken feltüntetett árakat túllépni nem szabad.

A NAPOK SODRÁBÓL

A MÉP KOMAROMMEGYEI SZERVEZETE vasárnap választmányi ülést tartott, amelyen megjelent **Zsindely Ferenc** miniszterelnökségi államtitkár. Zsindely Ferenc beszédében többi közt ezeket mondotta:

„Nehéz tavasz előtt állunk, amikor be kell bizonyítani, hogy a magyar nemzet méltó arra a helyre, amelyre a gondviselés már ezer esztendővel ezelőtt állította. A most folyó háború az egész világ háborúja. Ez a háború igen kézzelről érint bennünket, mert ha elveszítjük, mint kis nemzet, a legsötétebb jövő elé néznénk“.

Tudjuk ezt mindnyájan. Sőt azt is tudjuk, hogy ezt a legsötétebb jövőt biztosan elkerüljük éppen azért, mert erőnket megsokszorozza, izmainkat megacélozza a feladat komolysága és nagysága. Biztató jel, hogy még azok is ilyen világos megfogalmazásban és egységben kezdik látni a magyar utat, akik eddig Churchillt dicsérték. Stalinról titokzatosan hallgattak és közben csodálatos vaksággal csak magukra, önző érdekeikre gondoltak.

Senki sem privatizálhat ma még gondolkodásában sem. Ellenfeleink frontja világos. Vele szemben egységes, erős határozott nemzeti frontot kell állítanunk. Ez a jövő parancsa.

KILENCVEN NAP TELT EL a japán-angolszász háború kitörése óta. Ez a háromhónapos évforduló nemcsak azért érdemel külön megemlékezést, mert a japán haderő ez alatt az idő alatt világbirodalmát alapította meg, hanem egy közismert amerikai „háborús jóslat“ külön időszersűséget is ad neki.

„Három hónap, tizenhárom hét, kilencven nap alatt leverjük Japánt, Tokiót romhalmazzá bombázzuk, a hajóhadat elsüllyesztjük.“

Knox amerikai hadügyminiszter mondta ezeket a szavakat röviddel a háború kitörése előtt. Az Egyesült Államok népének megtévesztett tömegei hitték ezt a merész jóslatot. Hitték és várták beteljesülését. Várták a Knox-féle három hónapos határidő lejártát.

S ma elvégezték a számadást. Japán úr a Csendes-óceánon és India felé tör előre. Azok a csillagászati számok, amelyekkel Roosevelt rémíti a világot, cseppet sem aggasztják sem a japánokat, sem szövetségeseit.

Mi nem szeretjük a jóslatokat. De az elkövetkező újabb kilencven nap eseményeit világosan látjuk s a küzdelmes hónapok végén látjuk felragyogni a végső győzelmet. Nem jóslat ez, hanem erőnkbe, elszántságunkba, ügyünk tiszta igazságába vetett tudat. Nem is hónapokra, hetekre szól, hanem ontosan — a győzelemig.

A KERESZTUTNAK IS TIZENNEGY STÁCIÓJA VAN — mondja egy mélyértelmű magyar közmondás. Ennek a közmondásnak a bölcsességét most bátran alkalmazhatjuk magukra a franciák. Amióta megüzenték a háborút a Harmadik Birodalomnak, egyik

állomás keserveiből a másikba esnek.

A világháború „győzelmes“ befejezése után látszólagos békét és nyugalmat élvezett Franciaország. Egyesek odáig mentek, hogy vakon hittek a teljes biztonságban, Versailles, Saint Germain, Trianon, Neuilly örökéleteiben. Erre a tévhitre jött a nyugati villámhadjárat, a francia hadsereg összeomlása... Párizsba bevonultak a németek... Franciaország nagy része megszállás alá került. S azután jöttek a többi állomások: Oran, Dakar — az angolok ortvámadása a francia hajó-

had ellen. Most legutóbb angol bombázók jelentek meg francia városok felett. Ezernyi halott és sebesült maradt a romok alatt a bombák pusztítása nyomán.

Ugy látszott, hogy a franciák eljutottak keresztútjuk végső állomásához. Gyásznapot tartottak és keserű fájdalommal temették halottaikat. Az angol bombázók pedig ismét megjelentek Párizs felett és bombákat dobtak le a gyászoló városra.

Igen, a keresztútnak sok állomása van és talán, még ez sem az utolsó. Ha a franciák nem értik meg keresztútjuk tanulságát, ha nem változtatják meg gondolkodásukat, akkor még sok szenvedés és keserűség vár erre a jobb sorsra érdemes népre.

Házasodási kölcsönt ad tagjainak a postai személyzet jóléti alapja

A Magyar Tudósító jelenti: A m. kir. posta személyzetének jóléti alapítványa az alkalmazottak tudomására, hogy a postavezérgazgatójának megértő jóindulata és a személyzet áldozatos felajánlása lehetővé tette házasodási kölcsönök folyósítását. Az alapítvány kezelési bizottsága a vagyontalan és kisjövedelmű alkalmazottak házasságkötési szándékának előmozdítása érdekében a családi tűzhely megalapozásához nélkülözhetetlen bútorok és felszerelési tárgyak beszerzéséhez kölcsönöket fog folyósítani. Kölcsönt kérhetnek házasságkötési célra alkalmazottak, legalább egy évig szolgáló díjnokok, napibéres műszerészek, postamesterek, postakiadók, ha úgy maguk, mint jövedöbéli házastársuk még nem töltötte be

a 32. életévét, egészségesek, nagy- szülőikig bezárólag keresztény származásúak, együttes vagyonuk 5000 pengőnél nem több, együttes jövedelmük havi 300, illetve 400 pengőt meg nem halad, a vőlegény katonai kötelezettségének eleget tett. A kölcsön felső határa 1200 pengő, mely kamatmentes. Az összegnek csak 15 százalékát folyósítják készpénzben, míg a többi összeget a házasságkötés után a postai alkalmazottak főnöksége a beszerzési tárgyak kifizetésére fordítja. A törlesztési idő 10 év, de ha a házasságból gyermek születik, a kölcsönösszeg bizonyos százalékát minden gyermek születése után leírják úgyhogy a negyedik gyermek születése esetén a teljes kölcsönösszeg visszafizetését elengedik.

Megbirságoliák azokat, akik nem adják be március 15-ig az adóvallomásaikat

Nagyvárad thj. város adóhivatala 1026—1942. adóhiv. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

Nagyvárad thj. város adóhivatala tudomására hozza a jövedelem és vagyonszerzési adóvallomási iv beadására kötelezett adózóknak, hogy a vallomási iver beadásának határideje folyó évi március hó 15-én lejár és azok az adó-

zók, akik késedelmesen nyújtják be vallomási iverket, bírsággal lesznek sújtva.

A bevalláshoz szükséges nyomtatványok a városi adóhivatal földszint 22—25. sz. szobájában kaphatók a hivatalos órák alatt.

Nagyvárad, 1942. március 10.

Városi adóhivatal

Pénzjutalmat ad a vármegye a legszorgalmasabb selyemgubótermelőknek

Nagyvárad Saját tud. Alig egy éve annak, hogy az országos selyemtermelési felügyelőség, Bihar- és Kolozs vármegye területére kiható m. kir. selyemtermelési felügyelőséget állított fel nagyvárad székkel. A felügyelőség működése, mint gazdasági, mint szociális téren igen eredményesnek bizonyult. Szegényebb néprétegünk tömegét juttatta minden befektetés nélküli nagy jövedelemhez. A selyemtermelési felügyelőségnek ingyen osztott és oszt ki, betegségmentes selyemtermelési, igazolvány könyvecskét osztott ki, melynek segítségével eperfa levelet bárhol szedhettek.

Ilyen előzmények után a tenyésztők minden befektetés nélkül, rövid 30—32

napi mellékmunkával, melyet asszonyok és gyermekek is elvégezhetnek, 100—170 pengőt kerestek egy összegben.

Bihar vármegye alispánja látva, hogy a selyemtermelés igen alkalmas a szociális nyomor levezetésére, a vármegyei közjóléti szövetkezet útján, 500 pengőt juttat az ez évben leg több selyemgubót termelők külön pénzjutalmazására. Erről a selyemtermelési felügyelőséget értesítették.

A fenti összeg 1 darab 100, 2 darab 50, 6 darab 25, 15 darab 10 pengős tételekben kerül majd kiosztásra.

Megállapítható, hogy a múltévi gubóárak mellett is, szépen jövedelmezett a selyemtermelés. Ez évben a

pénzügyi-kormány jóval magasabb gubóárát állapít meg. A gubóárból valamint a jutalomból kapott összeg a selyemtermelőknek komoly alapot nyújt a további boldogulás felé. A termelés április hó végétől, május hó végéig tart.

A selyemtermelési felügyelőség most van folyamatban, tart e hó végéig. Termelésre jelentkezhetnek a m. kir. selyemtermelési felügyelőségénél, — Nagyvárad, Lukács György-u. 40. sz. Mindennemű felvilágosítás díjtalan.

A Nemzeti Munkaközpont március 15-i ünnepélye

A NMK saját kebelén belül ünnepli meg a magyar szabadságharc évfordulóját. A munkásság 15-én d. e. 9 órakor üzemekben gyülekezve zászlók alatt vonul fel a Munkás-Ötthonba, ahol 1/211 órai kezdettel tartja meg hazafias ünnepélyét, az alábbi műsor szerint.

1. Szózat, előadja az Építőmunkások Dalköre, vezényli Soós András karnagy. 2. Ünnepi beszéd, tartja Diószeghy László gimn. tanár. 3. Nemzeti dal, szavalja Nagy István NMK titkár. 4. Petőfi—Révfy-dalok, énekl az Építőmunkások Dalköre. 5. Hazafias verseket szaval Ozsváth Gizike. 6. Himnusz, énekl a közönség a dalárdával.

Este 1/27 órai kezdettel pedig Jeszó Sándor NMK Szabadidő Mozgalom elnöke bevezetőjével nagy műsoros, hazafias estét fejezi be Nagyvárad munkássága a történelmi jelentőségű évfordulót.

Elkésett adófelebezések pótlása

Az 1940. évi jövedelem alapján 1941 évre kivetett kereseti adó ellen sokan elmulasztották felebezést beadni. E mulasztásnak legtöbb esetben az volt az oka, hogy a visszacsatolt terület lakossága a magyar adózási rendszert nem ismerte és így nem számolt az adó után járó pótlékokkal.

A Nagyvárad Háztulajdonosok Szövetsége felhívja azon kereseti adóköteleseket, kik az 1941. év folyamán kivetett kereseti adójukat túl magasnak találják, de a felebezésre rendelkezésül álló 15 nap alatt felebezéssel nem étek, hogy felebezésüket elkészen s sürgősen adják be, mert amennyiben a kereseti adókövetésről szóló fizetési maghagyás vételétől számítva 6 hónap még el nem telt, úgy felebezésüket a zadófelszámolási bizottság még elfogadja s amennyiben a felebezésben felhozott indokok helyt állóak, azt kedvezően intézi el. E fizetési maghagyásokat 1941. év őzén (szeptember havában) kézbesítette ki az adóhivatal.

E rendkívüli felebezési határidőt a pénzügyminisztérium csak kivételesen alkalmazza, hogy a visszatért részek lakossága az adótvörvények nem teljes ismerete folytán hátrányt ne szenvedjen, így erre újból számítani nem szabad.

Az adófelszámolási bizottsághoz benyújtandó felebezésben a leszállítás indokál felhozottak bizonyítandók, mert különben a felebezést a bizottság nem veszi érdemi tárgyalás alá.

Bővebb felvilágosítást a Háztulajdonosok Szövetsége ad. (Gr. Teleki Pál-utca 2. szám.)

Szekeres Mátyás

déligyümölcs kereskedő

nagyban és kicsinybeni eladás

Torna-utca 2. szám sarok.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.
Telefon: 12-27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 30
félévre 15, egy óra 2.50 pengő
Postatakarékpénztári csekk számlánk
száma: 72.301.
Kéziratokat nem adjuk vissza.

**XII. PIUS PAPA TELJESEN FEL-
ÉPÜLT.** Vatikánból jelentik: (Ste-
fani.) XII. Pius pápa hétfőn újból
megkezdte gépkocsin való sétálását a
vatikáni kertben. Szerdán délelőtt ki-
hallgatáson fogad több száz házaspárt
és beszédet intéz hozzájuk. (MTL.)

**MÁRCIUS 15. A SZÉKESEGYHÁZ-
BAN.** Nagyvárad. Saját tud. A március
15-i ünnepségek során a Székese-
gyházban délelőtt 10 órakor lesz az ünnepi
szentmise és a Te Deum, amelyen a
Székese-egyházi ének- és zenekar ősi
magyar egyházi énekeket fog előadni.
Az egyházmegyei hatóság az ünnepi
szentmisére már meghívta a város ka-
tonai és polgári hatóságait.

**BUDAPESTRE UTAZOTT SCHRIF-
FERT BELA DR. APOSTOLI KÖR-
MÁNYZÓI HELYNÖK.** Nagyvárad. Sa-
ját tud. Dr. Schriffert Béla nagy-
várad apostoli kormányzó helynök teg-
nap Budapestre utazott, hogy résztve-
gjen a f. hó 12-én megnyitott tavaszi püs-
pöki konferencián. Dr. Schriffert Béla
apostoli kormányzó helynök ezenkívül
tárgyalásokat folytat különböző minisz-
tériumokban is a Szent László-hét ün-
nepségeinek megrendezésével kapcsolat-
ban. A tavaszi püspöki konferencián is
szóba kerül Nagyvárad ünnepi hete.

**HOMONNAY TIVADAR BUDAPEST
SZÉKESFŐVÁROS FŐPOLGÁRMES-
TERE.** Budapestről jelentik: A Kor-
mányzó a belügyminiszter előterjesztésé-
re dr. Homonnay Tivadar m. kir. kor-
mányfőtanácsost. országgyűlési képvisel-
őt nevezte ki Budapest székesfőváros
főpolgármesterévé.

Március 15-én lesz a Levente-avatás.
Nagyvárad. Saját tud. Nagyvárad vá-
rosi és járási Levente-parancsnoksága
március 15-én délután 5 órakor rende-
zi meg ünnepélyes keretek között a
Levente-avatást. Az ünnepélyes ava-
tás iránt, amely a Kereskedelmi Csar-
nokban levő Levente-Otthonban lesz,
nagy érdeklődés nyilvánul meg.

**ÚJABB KÜNTETÉSEK A NEM-
ZETVÉDELMI KERESZTTEL.** (MTI)
A Budapesti Közlöny keddi száma a
Nemzetvédelmi Kereszttel kitüntetet-
tek újabb névsorát közli.

Egy hetes értekezletet tartanak Bu-
dapestben az ország idegenforgalmi hi-
vatalának vezetői. A négy legnagyobb
magyar idegenforgalmi szerv a vissza-
tért területeken lévő városoknak a ma-
gyar idegenforgalomba való bekapcsol-
ásának megkönnyítése céljából, márci-
us 16-tól 22-ig Budapestben idegen-
forgalmi megbeszéléseket tart. A meg-
beszélésekkel kapcsolatban bemutatás-
ra kerülnek az ország legfontosabb
idegenforgalmi intézményei. Nagyvá-
rad és Bihar megye részéről Papp
Lajos, a város és a vármegye idegen-
forgalmi hivatalának vezetője fog az
értekezleten résztvenni.

**Ékszerek, arany, ezüst és
brillians tárgyak vétele és el-
adása, szakszerű javítása**
ács Tibornál
Széchenyi-tér 6. Aranyat a legma-
gasabb napi áron veszek.

EZÜSTMENYEGZŐ. Kaupert
Jánosné sz. Gyelán Etelka és Kau-
pert János, a „Baross Gábor” Gép-
ipari Középskola műhely-főoktatója 25
évvél ezelőtt tartották esküvőjüket
Aradon a minoriták templomában. A
negyedszázados együtt töltött boldog ház-
as életre most Isten áldását kívánják
leesdeni. Eppen ezért szerdán este 7
órákor megjelennek a nagyvárad-olasi
plébániatemplomban, ahol Gálffy
Sándor ezüstményegzői áldásban része-
síti őket. Az ezüstményegző tanai Mik-
lóssy Miklós százados és Suttha Viktor
városi vasúti főpénztárnok. A házasság
25-ik évfordulóját ünneplő házaspárt ez-
alkalomból sok meleg köszöntésben és
szerencsekívánatban részesítették.

**TÖRVÉNYRENDELET JELENT MEG
FRANCIAORSZÁGBAN A MAGZAT-
ELHAJTÁS ELLEN.** Vichyből jelentik.
A francia kormány újabb törvényren-
deletet adott ki a magzatelhajtás ellen.
A törvényrendelet kimondja, hogy az
állami bíróság elé kell állítani azokat
az orvosokat, akik magzatelhajtást
végeznek. Az ilyen orvosok büntetése
a börtöntől a halálos büntetésig ter-
jedhet.

Új kerékpárok JAKAB műszerésznél
és javítások olcsón **JAKAB** Kossuth-u. 5 Tel. 23-30

**MEGGYILKOLTAK EGY KORCS-
MÁROST KÁRPÁTALJÁN.** (MTI)
Valka közszeg határában a vasúti sí-
nek mentén holtan találták Czelmecz-
ky Mihály korcsmárost. A nyomozás
megállapította, hogy gyilkosság tör-
tént. A gyilkosság gyanúja miatt le-
tartóztatták Szemák László üzletveze-
lőt és egy 17 éves zsidó fiút.

Elsülyedt egy brazil gőzös. Rio de
Janeiroból jelentik: (MTI) Az OFI je-
lenti: Egy 7878 tonnás brazil gőzös va-
sárnap este elsülyedt.

**KANADA SZAVAZ: SZABAD-E A
KORMÁNYNAK KANADAI KATO-
NÁKAT A TENGERTULRA KÜL-
DENI?** Amszterdamból jelentik: Mint
az angol hírszolgálat Ottawából je-
lenti, hétfőn hivatalosan közölték,
hogy a kanadai népszavazást április
27-én tartják meg. Mint ismeretes,
arról kell döntenie a kanadai népek,
vajjon a kormánynak jogában áll-e az
előző ígéretével szemben tengeren-
túli szolgálatra hívni be katonákat
(NTI.)

Férfi ruhákat használ-
takat, legolcsóbb áron
vehet, eladhat

MOLNÁR

használtruha üzlet
Bémer-tér 1 (udvarban).
Hívásra házhoz jövő.

**DUZZAD A TISZA VIZE TISZA-
BÁBOLNÁNÁL** Miskolcraól jelentik:
(MTI.) Hétfő esti értesülés szerint
Tiszabábolnánál a jégtorlasz még min-
dig áll és a Tisza vize duzzad. Tisza-
bábolnánál a házakat nyulgáttakkal
védiük.

**MEXIKÓ ÁLLAM KORMÁNYZÓJA
BELEHALT SÉRÜLÉSEIBE.** Genfből
jelentik: (MTI) A Német Távirati Iro-
da jelenti: Mint Newyorkból jelentik,
Albarran, Mexikó állam kormányzója
belchalt a csütörtöki merénylet során
elszenvedett sérüléseibe. A korábbi ál-
lamelnök fia tagadja, hogy a merény-
letben résztvevett volna.

**PÁRIZS LEGUTÓBBI BOMBÁZÁ-
SÁNAK NEM VOLT HALÁLOS ÁL-
DOZATA.** Vichyből jelentik: (OFI)
Hétfőn délelőtt érkezett legújabb ér-
tesülés szerint a Párizs melletti Poi-
sinek angol részről történt bombázása
alkalmával emberéletben nem esett
kár.

Korona Filmszínházban
Keddtől Budapesttel egyide üleg a legnagyobb sikerü legujabb
magyar filmbohózat

BEHAJTANI TILOS!

Simor E., Vaszary P., Kiss Manyi, Latabár K., Bilicsi, Maklary,
a 2 Pettes, Mihályffy, Rajnay, stb.
Budapest három nagy mozgója 3 hét óta játsza.
Előadások kezdete: 5, 1/4 8, 1/4 10 órakor.

GPU iroda Teheránban. Adanából je-
lentik: (MTI) A Német Távirati Iroda
jelenti: Teheráni jelentés szerint a
Szovjet GPU irodát állított fel Tehe-
ránban.

**MEXIKÓI DIÁKOK TŰNTETEK A
KÖZOKTATÁSÜGYI TÖRVÉNYEK
ELLEN.** Liszabonból jelentik (Bud.
Tud.): A mexikói fővárosban egy diák-
tüntetés során két embert agyonlőttek,
tízet megsebesítettek. Többszer sztrájk-
oló diák az elnök lakása elé akart fel-
vonulni, hogy kikényszerítse a közokta-
tásügyi minisztériumban végrehajtandó
változtatásokat. A diákoknak sikerült a
rendőrkordont áttörni. Csak később si-
került a tüntetőket szétzavarni.

**Az Actio Catolica 45. sz.
filmkritikája**

„KÖLCSÖNKÉRT FÉRJEK”. Köny-
nyelmu életszemléletü szórakoztató
vigjáték.

„SZAKADÉK FELETT”. Nemes
tendenciájú francia erkölcsrajz, he-
lyenként a párizsi alvilági élet tul-
zott kihangsúlyozásával, erkölcsileg
kifogásolható jelenetekkel.

**TELJESEN MEGSZÜNT A GÉPKO-
CSI FORGALOM LONDONBAN.** Lisz-
zabonból jelentik (MTI). A Stefani je-
lenti: Mint Londonból jelentik, áprile
elejétől kezdve a csökkentett gépkocsi-
forgalom is megszűnik az üzemenyaz
hiánya miatt.

ADOMÁNYOK. N. N. Bor bácsi-
nak 3 pengőt, Kozma bácsinak 2
pengőt, B. Eszter szegényeink részé-
re 16 pengőt, Szent Antal nevében az
Ötvös családnak 5 pengőt küldtek. —
Rendelteségi helyére juttatjuk.

**Március 15-ike az Ipartestület köz-
művelődési előadásorozatában.** Már-
cius 15-ikén délután 5 órai kezdettel.
Szereplők: Kortszáros László ország-
gyűlési képviselő, az Erdélyi Párt el-
nöke. Hasznos Imre a M. Kir. Zrínyi
Ilona felső kereskedelmi leányiskola
igazgatója. Magyar Dalkör és Szabó
Zoltán énekel. Andrassi Ede karnagy
vezényeltetve. Soós Lajos az Erdélyi
Párt főtitkára, Fenessy Margitka, Sza-
bó Zoltán, Gazdag Sándor. Mindenkit
szívesen lát az ünnepélyen az Ipartes-
tület Elnöksége.

**KETTŐS SZERELMI DRÁMA BU-
DAPESTEN.** Budapestről jelentik:
Tegnap borzalmas szerelmi dráma
történt Budapestben a Bösözörményi-
úton. A nyomozás során a rendőri bi-
zottság a dráma színhelyén egy lezárt
börtáskát talált, amelyen egy papir-
darab állott: „Kérem szüleimhez el-
küldeni” felirással. Azonkívül két le-
vél volt, amelyet Pelsőczy Magda, a
dráma egyik áldozata írt. A rendőr-
ség lefoglalta a pisztolyt is. A nyom-
ozás szerint vitéz Szakvály János har-
monikus családi életet élt és egy kis-
lányuk született a házasságból. 1934-
ben Szakvályné meghalt és Szakvály
lelkileg összeomlott. Néhány évvel
felesége halála után ismerkedett meg
Pelsőczy Magdával. A lány az utóbbi
időben néha más férfikkal is együtt
vacsorázott az étteremben. A mentő-
orvos vallomása, amely a lány holt-
testének helyzetéről és Szakvály sé-
rüléseiről hangzott el, annyit tisztá-
zott, hogy a lány lőtte agyon a férfit
és azután ő lett öngyilkos. A piszto-
lyokból két kilőtt golyó hiányzik és
ez is döntő bizonyíték.

NYILTÉR

Felhívjuk mindazokat, kiknek Bot
László és János tatarosi géptulajdono-
soktól követelésük van, hogy 1942.
március 25-ig jelentsek tatarosi kor-
jegyzőségéknél írásban vagy személye-
sen, fenti határidőn túli jelentkezést
nem vesszük figyelembe.

Forkolab Gábor

**Kávéházakban és vendéglőkben kérje
a MAGYAR LAPOK-at.**

Pk. 440—1942.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY

Dr. Bereghy Sándor margittai ügyvéd által képviselt Csaba József javára 522 P tőke és jár. erejéig a margittai kir. járásbíró P. 1926—941. ez. végzésével elrendelt kielégítési végrehajtás folytán végrehajtást szenvedőtől 1942. évi február hó 17-én lefoglalt 1722 pengőre becsült ingóságokra a margittai kir. járásbíró fenti számú végzésével az árverést elrendelte, annak végrehajtást szenvedőnél Csehtelek községben leendő megtartására határidőül 1942. évi április hó 9-ik napjának délután 2 óráját tűzte ki, amikor a bíróság lefoglalt butorok, hordók és egyéb ingóságokat a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, esetleg becsáron alul is — de a kiáltási ár kétharmadánál alacsonyabban nem — el fogom adni.

Margitta, 1942. évi március hó 6.

Zsigmond Géza,

kir. bír. végrehajtó.

Mi újság a piacon?

Gyümölcsfélék:

Erős felhozatal. 1 kgr alma 1.20—2.80 P. 1 kgr narancs 1.80—2.20 P. 1 db citrom 0.16—0.20 — 1 kgr füge 4—4.50 P. 1 kgr dióbél 8 P.

Zöldségfélék:

Közepes felhozatal. 1 kgr. burgonya 0.16—0.19 P. 1 kgr szárazbab 0.68—0.82 P. 1 kgr répa 0.26—0.30 P. 1 kgr borsó 0.80—1.6 P. 1 kgr hagyma 0.26—0.32 P. 1 kgr cékla 0.16—0.20 P. 1 db káposzta 0.12—0.18 P. 1 db vörös káposzta 0.14—0.20 P. 1 db olasz 0.14—0.20 P. 1 kgr petrezselyem 0.36—0.50 P. 1 db karalábé 0.8—0.12 P. 1 db zeller 0.20—0.24 P. 1 db retek 0.2—0.6 P. 1 kgr spenót 3.50—4 P. 1 db torma 0.10—0.24 P.

Élőállatok:

Közepes felhozatal. 1 db szarvasmarha, vágó, kgr. 1—1.20 P. 1 db fejős tehén 300—1000 P. 1 db szopós borjú kgr. 1.20—1.40 P. 1 db kismalac 20—25 P. 1 db igásló 100—600 P. 1 db parádés ló 600—1200 P.

Tejtermékek:

Közepes felhozatal. 1 liter tej 0.32 P. 1 kgr vaj 4.90—5.90 P. 1 kgr juhtúró 2.80—3.20 P. 1 kgr tehéntúró 1.10 P. 1 kgr tejföl 1.40 P. 1 kgr sajt 2 P.

Szárnyasok:

1 pár I. o. csirke kgr. 2.60 P. 1 pár II. o. csirke kgr. 2.60 P. 1 pár III. o. csirke kgr. 2.60 P. 1 db hizott liba kgr. 3 P. 1 db sovány liba kgr. 2.10 P. 1 db pulyka kgr. 2.10 P. 1 db hizott ruca kgr. 2.50 P. 1 db sovány ruca 2 P. 1 db tojás 0.16—0.17 P.

Fa árak:

Gyenge felhozatal. 1 kocsis I. o. fa. 100 kgr. 3.70 P. 1 kocsis II. o. fa. 100 kgr. 3.50 P. 1 db III. o. fa. 100 kgr. 3.10 P.

Szénafélék:

100 kgr löhere, I. o. 18—19 P. 100 kgr löhere, II. o. 11—13 P. 100 kgr lucerna, I. o. 16—18 P. 100 kgr lucerna, II. o. 14—16 P. 100 kgr széna 11—13 P. 100 kgr szalma 5—6 P.

Húsarak:

1 kgr marhahús 2.66 P. 1 kgr disznóhús 2.60—2.80 P. 1 db növénydekmarha 2.70 P. 1 kgr juhhús 1.80—2.40 P. 1 kgr bárányhús 1.80—2.40 P. 1 kgr bivalyhús 2.50 P. 1 kgr zsír 3.30 P. 1 db tepertő 3.30 P.

Halfélék:

1 kgr súlyú ponty 1.80—2.40 P. 1 kgr ponty 2.10—3.30 P. 1 kgr

Két iatelepet bérbead a város

Nagyvárad thj. város polgármestere ad 47.083/1942. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

Bérbeadom a Nagyvárad város tulajdonát képező, a Vitéz-u. 5. sz. a. lévő, jelenleg Mezey Lajos és Társa-cég által bérelt 6000 m² területű, valamint a jelenleg Nemes Gyula és Társa-cég által bérelt 3000 m² területű iatelepet 1942. évi május hó 1-től 1947. évi május hó 1-ig terjedő 5 évi időtartamra. Bérleti feltételek a városgazdasági ügyosztálynál megtekinthetők (városháza I. em. 24. sz.). Bérleti ajánlatok lepecsételt „Ajánlat a

Vitéz-utca 5. sz. alatti jelenleg Mezey Lajos és Társa-cég által bérelt iatelepet bérletére“ (ajánlat a Vitéz-u. 5. sz. alatti, jelenleg Nemes Gyula és Társa-cég által bérelt iatelepet bérletére“) felírással ellátott borítékban f. évi március hó 20. napjának délelőtt 10 órájáig a városgazdasági ügyosztálynál nyújtandók be. Később benyújtott ajánlatok figyelembevéve nem lesznek. Fenntartom a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül a felajánlott bérösszegre tekintet nélkül szabadon választhatók.

Dr. SOÓS ISTVÁN s. k. polgármester.

SZÍNHÁZ

Kiss Manyi Nagyváradon

Nagyvárad. Saját tud. Kedden reggel a személyvonattal Nagyváradra érkezett Kiss Manyi a fővárosi közönség egyik leghedveltebb naiva-subrettje, hogy két estén át vendégszerepljen a Szigligeti Színház színpadán.

A „Park“-ban szállott meg és rögtön átment a színházhoz, hogy végigpróbálja a helyi társulat tagjaival a Fityfiritty-et, ami kedd este kerül színre és a négy egyfelvonásost, amiben szerda este lép fel a páratlan kedvességű kis székely művésznő.

A kulisszák mögött végignéztük a próba néhány jelenetét. A színészek és a színésznők megbüvölten figyelték a pályakára vetett kabátban, hőcsizmában a lábán próbáló Kiss Manyi játékát.

— Bűbajos! Angyal! — hangzott mindenfelől az elragadtatás kifejezése.

Szünet közben üdvözöltük a rendkívüli tehetségű, népszerű színésznőt, akit még kolozsvári színinövendék korából ismerünk, amikor még csak a görögországi szereplést, de már akkor is mindenki nagy jövőt jósolt neki.

— Hogy szánta reá magát nagyváradai vendégjátékra?

— Volt egy kis szabadidőm s mint-hogy én még sohasem voltam vidéki körülményben, felhasználtam az alkalmat. Jártam Szegeden, Kassán, Debrecenben s most itt vagyok.

Vidáman mesélte, hogy remekül utazott, a hálókocsiban úgy aludt, mint a bunda s frissen, jókedvvel készült vendégjátékaira.

— Váradon még sohasem játszottam, de a várost ismerem... Aranyos város hírében áll s látom: nem ok nélkül. Nagyszerűen érzem itt magam.

Aztán hozzátette: — Ezzel be is fejezem vendégjátékomat. Az ujonnan nyílt Vidám Színházban a „Leány a talpán“ című darabban fogok játszani.

Említettük, hogy láttuk Pesten a habos süteményben. Nevetett.

— Azt holnap este itt is előnekelem. Biztosítottuk, hogy anélkül el se engednénk innen Nagyváradról. A habos süteményt Kiss Manyitól mindenkinek hallania kell... (j. b.)

Színházi iroda közleményei:

A Fővárosi Operett Színház művésznője és a magyar filmek kedvence, egyik legbrilliansabb szerepében, a Fityfirittyben mutatkozik be ma, kedden este a nagyváradai közönségnek, míg szerdán este egyfelvonásos vígjátékokban és boházatokban nyújt feledhetetlen művészi alakítást. Kiss Manyi vendégfellépte iránt varrosszeri érdeklődés nyilvánult meg, ezért jegyekről ajánlatos idejében előre gondoskodni.

— **Boldoggá teszlek** nagykerü operett újdonság első olcsó helyénél előadása csütörtökön este lesz, a bemutató előadás elsőrendű szereposztásában. Főszereplők: Turik Julesi, Keltay Aranka, Dolly Ferenc, Kozma Andor, Ross József és Tanay Emil.

— **A kiewi járőr** eredeti bemutató előadása pénteken este lesz premier bérlet keretében, Dolly Ferenc rendezésében, szép kiállításban, pompás szereposztásban kerül színre az újdonság. A teljesen új, eredeti díszleteket Útő Endre tervezte és festette. Jegyek elővételben már kaphatók a színházi pénztárnál. — A kiewi járőr pénteken este premier bérletben, szombaton este, vasárnap délután és este rendezés helyárrakkal kerül színre.

HETI MŰSORA:

Kedden este: Fityfiritty. Szerdán este: Boldoggá teszlek. Csütörtökön este: Boldoggá teszlek. Pénteken este: A kiewi járőr, premier bérlet. Szombaton délután 4 órakor: Sztambul rózsája. Szombaton este: A kiewi járőr. Vasárnap délután 4 órakor: A kiewi járőr.

Szerdán: Kiss Manyi-est.

Csütörtökön este: Boldoggá teszlek.

Pénteken este: A kiewi járőr, premier bérlet.

Szombaton délután 4 órakor: Sztambul rózsája.

Szombaton este: A kiewi járőr.

Vasárnap délután 4 órakor: A kiewi járőr.

Ross úr, heresik!

Mulatságos esetet mesélnek a színház környékén. Ross József, aki Bélyky László új operettjében, a „Kiewi járőr“-ben nagy szerepet kapott, a darab legutóbbi próbáján éppen ezt a dalt énekelte: „Hej, ha én is, én is köztetek lehetnék!“ Mikor az ügyelő kiáltása szakította félbe a próbát:

— Ross úr, keresik!

Ross József be sem fejezte a dalt, kislépett a színpadról s a kulisszák mögött katonai behívót kézbesítettek neki.

— No, ez végsőóra jött, — mondta általános derűltség közepette a kitünő színész.

Azonnal le kellett mondania szerepét és már el is utazott. A „Kiewi járőr“-ben Solymossy fogja helyette játszani Petry János színpad színeit.

APRÓHIRDETESEK

Apróhirdetés szavanként 14 fillér, Állaskeresőknek 25 százalékos engedmény

Adás-vétel

Keresünk bérbe 200—300 tojás számára Khüne keltetőgépet. Ajánlatokat a kiadóba kérünk. 117

Paplan vattát ócskát, használtat vesznek. Platt, Szigligeti-u. 5.

Jó állapotban lévő ebédő és futószőnyeg, valamint modern csillárt megvételre keresek. Cimeket a kiadóba kérek. 96

MAGYAR SZEMLE könyvek kedvezményes áron eladók. Cim a kiadóban. 993

Teljes magyar-latin Misszale vászonkötésben, vörösmetszéssel, valamint egész bőrkötésben, aranymetszéssel kaphatók a Magyar Lapok kiadóhivatalánál.

Nagyvárad város térképe kapható a Magyar Lapok kiadóhivatalánál (Szilágyi Dezső-u. 5. sz.) Fekete nyomással ára 1.60, színes nyomással ára 2 pengő.

Eladó jutányos áron erős vázú bicikli, rossz gumikkal. Halász-u. 14. 119

HUSVÉTI ajándéku vásárolja meg Bangha-Ijjas: Keresztény egyháztörténet nyolckötetes munkáját. Megszerezhető: füze és kötve a Magyar Lapok kiadóhivatalánál. 99

Jó állapotban lévő női biciklit megvételre keresek. Cimeket a kiadóba kérek. 95

Különpéle

Örömet akar szerezni? Adjon ajándéka könyvet! H. V. Morton: Az Údvizítő nyomában, vászonkötésben, dus aranyozással. Zsiros S. J. Jézus élete, Molnár S. J. Ragyogó csillagok a kínai éjben, Martindólos S. J. Gonzága Alajos, dr. Dér Akos Életforrás, Maurice A rab, Land Mária Titkok utján, Blaskó Mária Országuton című könyvek alkalmi áron eladók. Cim a kiadóban. 97

Hirdessen a Magyar Lapokban

ALLAST keres, hirdessen a Magyar Lapokban.

Állást keres

Bejárónőnek ajánlkozna fiatal gyakorlott lányok. Vulkán József-u. 7. sz. Szabo Erzsébet. 116

Állást nyec

Fényképész segédnőt amatőr-fotó munkában és 4 középiskolát végzett kereszény tanult 15-re felveszek. — Pécsi fotocinczaküzet, Rákóczi-ut 6. 120

Étkezdébe keresek egy középkorú kiegészítő nő és egy kifutó fiút. Jelentkezni 16 órától 16 óra 15-ig lehet. Pável-u. 8. 118

Elsőosztályú gépmunkást sarokcsiszolóhoz azonnal felvesz a We-Ego cipőgyár, Báthory-u. 12. sz. 115

KIADÓTULAJDONOS:

szent László-nyomda R. T.

Fő- és felelőszerkesztő: Feltalás kiadó: Dr. Paál Árpád Dr. Scheffler Ferenc a Szent László-nyomda Rt. igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén, Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. szám.